

1. 8. 2023

ID: 116776

Advokátní úschovy budou transparentnější. Komora zpřísňuje předpisy

Česká advokátní komora změnila s účinností od 23. července 2023 systém advokátních úschov, tedy služeb, kdy si lidé nebo společnosti ukládají finanční prostředky u advokátů nejen při realitních transakcích, typicky například při převodech nemovitostí. Cílem je zabezpečit, aby advokátní úschovy finančních prostředků klientů byly bezpečnější a transparentnější. Klienti se nyní s advokátem poskytujícím úschovu mohou dohodnout na tom, že pohyb jejich finančních prostředků uložených jako dosud na speciálním bankovním účtu, bude pod jejich pravidelným dohledem.

Předseda ČAK JUDr. Robert Němec, LL.M., a místopředsedkyně ČAK JUDr. Monika Novotná představili nová preventivní opatření na tiskové konferenci konané dne 25. července 2023. *„Klienti by po advokátech měli vyžadovat notifikaci o pohybech finančních prostředků na úschovním účtu a splnění oznamovacích povinností vůči ČAK,“* vyzval Robert Němec.

Nejprve však připomněl stávající praxi: *„Advokát musí úschovu vždy nahlásit do takzvané elektronické knihy úschov (EKÚ), kterou vede ČAK již od roku 2012 a která jí umožňuje kontrolovat plnění povinností spojených s advokátními úschovami. Advokát je povinen vést advokátní úschovu na zvláštním bankovním účtu, pro každou úschovu zvlášť. Prostředky musí být vždy odděleny od jeho jiných prostředků a není oprávněn s nimi žádným způsobem nakládat po dobu trvání advokátní úschovy.“* EKÚ slouží zejména k tomu, aby kontrolní orgány Komory mohly dohlížet na dodržování stavovských předpisů o provádění úschov. Jakékoliv administrativní či jiné dílčí pochybení je přitom přísně postihováno v kárném řízení. *„Ojedinelé případy zpronevěř, k nimž v minulosti došlo, jsou pak v první řadě trestným činem, za který je advokát krom odsouzení v trestním řízení automaticky vyškrcnut z advokacie,“* zdůraznil.

„Nově jsou ale nyní advokáti navíc povinni písemně informovat klienty, tj. všechny účastníky smlouvy o advokátní úschově, jak složitele, tak i příjemce, o možnosti nastavení automatických oznámení o pohybu na účtu advokátní úschovy, které daná banka v souvislosti s vedením úschovního účtu nabízí,“ přiblížil zpřísnění stavovského předpisu o provádění úschov předseda ČAK.

Pokud daná banka takovou službu nabízí a klient si to bude přát, udělí advokát bance souhlas s poskytováním informací o pohybech na účtu. Souhlas, aby banka tyto informace klientům zaslala, nebude smět advokát během trvání úschovy zrušit. V případě, že daná banka zasílání notifikací klientům nenabízí, advokát o tom klienty rovněž informuje. Zároveň platí, že advokát je při výběru banky povinen přihlédnout k případným požadavkům klienta.

„Podle průzkumu ČAK nabízí možnost zasílání automatických notifikací většina tuzemských bank, které mají ve svém portfoliu advokátní úschovy,“ doplnila místopředsedkyně ČAK JUDr. Monika Novotná.

Dále nově také platí, že pokud si to klient bude přát, bude mít advokát povinnost oznámit České advokátní komoře adresu elektronické pošty klienta, na niž mu bude Komora zasílat potvrzení o tom, že advokát úschovu (a i následně její ukončení) nahlásil do elektronické knihy úschov. Nová informační povinnost se však vztahuje pouze na nové úschovy (vzniklé od 23. 7. 2023 a dále), nikoli na starší úschovy, které byly do tohoto data již v běhu. Z technických důvodů je počet e-mailových adres, kam je oznámení zasíláno, omezen na pět; pokud je účastníků smlouvy více, záleží na jejich domluvě, které adresy advokát do EKÚ nahlásí.

V blízké budoucnosti plánuje Komora také zavést možnost automatického zasílání údajů o změnách na úschovních účtech v jednotlivých bankách přímo Komoře, a to v těch případech, kdy si to klient bude přát. Komora obdržené údaje o pohybech na úschovním účtu následně klientovi odešle.

Dalším bodem tiskové konference byly informace o chystané elektronizaci řady advokátních agend. U některých to umožní novela zákona o advokacii, na jejíž přípravě Komora spolupracovala a kterou Ministerstvo spravedlnosti 29. června 2023 odeslalo do připomínkového řízení.

Měl by být upraven například postup advokáta v souvislosti s úředním ověřováním elektronického podpisu klienta. Advokáti, stejně jako notáři a úřady, mají možnost provádět tzv. eLegalizaci, tj. ověření elektronického podpisu klienta, avšak chybí technické řešení, které se momentálně hledá. Cílem je, aby advokáti činili prohlášení o pravosti podpisu prostřednictvím CzechPOINTu, podobně jako již nyní provádí autorizovanou konverzi dokumentů. Zároveň by mohlo být umožněno, že advokát bude identifikovat klienta na dálku, obdobně jako to mohou činit notáři.

Novela zákona o advokacii by měla dále upravit možnosti účasti advokátů na jednání sněmu a volbách orgánů nejen osobně, ale i s využitím technických prostředků vzdáleného přístupu.

Česká advokátní komora zároveň pracuje na efektivní elektronizaci i dalších advokátních agend, například na ověřování podpisu – v současné době jsou prověřovány možnosti, jak zajistit, aby advokát nemohl do ověřovací knihy vyplnit jiné datum než aktuální, nabízí se řešení prostřednictvím evidence, do které by advokát učiněné prohlášení zapisoval, podobně jako v případě EKÚ.

Jsou vedena rovněž jednání o převedení advokátních průkazů do podoby digitálního stejnopisu jako občanské průkazy a další doklady, tzv. **eDokladovka**. Advokát by se prokazoval při vstupu do budov soudů a věznic digitální podobou průkazu přes aplikaci v mobilním telefonu.

Na tiskové konferenci padl dotaz novinářů na dosavadní obsazování postů ústavních soudců. Předseda ČAK JUDr. Robert Němec, LL.M. vyjádřil nejen své přesvědčení, že Ústavní soud musí být složen ze zástupců všech právnických profesí. „Považuji za zcela zásadní a klíčové, aby mezi ústavními soudci byli také advokáti, a to ne jeden, ale hned několik. Mrzí mě, že žádný z advokátů doporučených Komorou nebyl zatím navržen, ale věřím, že k tomu dojde.“

Redakce AD

Foto: redakce AD

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [Stabilizace M&A trhu v Evropě pokračuje, druhé letošní čtvrtletí slibuje oživení](#)
- [LEAGLE.ONE: Když spor nemusí skončit u soudu: proč byznys volí arbitráž](#)
- [Nová éra práce: České a slovenské firmy hledají funkční spolupráci lidí a AI. Klíčová je firemní kultura a důvěra](#)
- [Eversheds Sutherland posiluje M&A tým o Jiřího Moravce s praxí z USA](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #10: Proč bohatí lidé dělají fatální investiční chyby](#)
- [Klíčový pro střední a východní Evropu: Český bankovní sektor si udržuje stabilní a ziskovou pozici](#)
- [LEAGLE.ONE: Škola jako místo setkávání: Má být vzdělávání víc než jen předávání znalostí?](#)
- [Vedení BBH posiluje o přední expertku na soutěžní právo z A&O Shearman Ivanu Halamovou Dobíškovou](#)
- [V rámci charitativní akce Měsíc sportu advokátní kanceláře a daňoví poradci vysportovali téměř 400 tisíc korun na podporu projektu Pomozte dětem](#)
- [KOLAROVA LEGAL: Nová advokátní kancelář v centru Prahy míří na špičku korporátního a transakčního práva](#)